

Opis programu studiów

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	Historia kultury i sztuki
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of culture and arts
Obowiązuje od roku akademickiego	2020/2021

USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek	Architektura
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Stacjonarne
Zakres	-
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Architektury i Urbanistyki
Koordynator przedmiotu	dr hab. Elżbieta Szot-Radziszewska, prof. PŚk
Zatwierdził	prof. dr hab. inż. Marek Iwański

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot kształcenia ogólnego
Status przedmiotu	Obieralny
Język prowadzenia zajęć	Polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	VIII
Wymagania wstępne	-
Egzamin (TAK/NIE)	NIE
Liczba punktów ECTS	2

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	Inne
Liczba godzin w semestrze	15	15			

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W14	Zna style w sztuce i związane z nimi tradycje twórcze oraz proces realizacji prac artystycznych związanych z architekturą	A1_W14
	W15	Ma wiedzę w zakresie uwarunkowań projektowania architektonicznego i urbanistycznego wynikające z możliwości psychofizycznych człowieka	A1_W15
Umiejętności	U16	Umie pozyskiwać informacje z właściwie dobranych źródeł, także w języku obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej, w celu wykorzystania ich w procesie projektowym	A1_U16
Kompetencje społeczne	K01	Formułuje opinie dotyczące osiągnięć architektury i urbanistyki, ich uwarunkowań oraz innych aspektów działalności architekta, a także potrafi przekazywać informacje i opinie	
	K02	Posiada kompetencje rzetelnej samooceny, formułowania konstruktywnej krytyki dotyczącej działań architektonicznych i urbanistycznych	

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć*	Treści programowe
wykład	Lokacje miast polskich – lokacje na prawie polskim i niemieckim Plan urbanizacji Kazimierza Wielkiego. Średniowieczne fortyfikacje obronne.
	Dwór szlachecki jako zjawisko kulturowe – funkcje, architektura; stan zachowania i współczesne adaptacje dworów; dwory na Kielecczyźnie.
	Muzea skansenowskie jako forma ochrony regionalnej architektury oraz ich znaczenie dla zachowania tożsamości mieszkańców - skanseny w Europie i w Polsce – typy muzeów, historia powstania, najstarsze zabytki zachowane w skansenach - ochrona obiektów przemysłowych w muzeach na wolnym powietrzu - Muzeum Wsi Kieleckiej – historia, translokacja zabytków do skansenu, pokazanie różnic w konstrukcji ścian, dachów, materiałów budowlanych w konkretnych obiektach zabytkowych, kolekcje eksponatów, wystawy stałe i czasowe -zwrócenie uwagi na historyczny krajobraz kulturowy: zamek w Chęcinach z przedpołem, miasteczko Chęciny, wieś kielecka prezentowana w skansenie - edukacyjne aspekty ekspozycji skansenowskich
	Obrzędy doroczne – geneza, symbolika, struktura święta.
	Rola architektury sakralnej w kształtowaniu tradycji i krajobrazu kulturowego - kapliczki i krzyże przydrożne, zabytkowe kościoły, dzwonnice; historia i symbolika krzyża; krzyż w kulturze ludowej regionu.
	Ludowe budownictwo przemysłowe w krajobrazie kulturowym i historycznym regionu na przykładzie historii młynów wietrznych; typy i konstrukcje wiatraków; ich ochrona w Polsce i na Kielecczyźnie; translokacja na teren skansenu.
	Tradycyjne budownictwo drewniane wsi polskiej w XVIII - XX w. na przykładzie chałup drewnianych na wsi kieleckiej – podstawowe rodzaje konstrukcji i materiałów budowlanych.
	Dom jako mikrokosmos w tradycyjnej kulturze ludowej. Archetypiczny wymiar domu.

ćwiczenia	Treści programowe
	Opracowanie przez studentów „Białej karty architektury” wybranego zabytku z Rejestru zabytków. Samodzielnie opracowane karty na podstawie wywiadów etnograficznych, kwerendy archiwalnej dokumentów historycznych i opracowań naukowych; wykonanie dokumentacji fotograficznej i uproszczonej inwentaryzacji wybranego obiektu. Studenci pracują w zespołach 2-4 osobowych. W trakcie ćwiczeń prezentują wyniki swoich prac pozostałym studentom i prowadzącemu (prezentacja multimedialna). Prowadzący koryguje błędy, komentuje i inicjuje dyskusję dotyczącą ochrony zabytków w kontekście kulturowym, różnych form ich ochrony, podkreśla typy konstrukcji, materiałów.
	Przygotowanie w zespołach 2-3 osobowych wybranej kategorii zabytku z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przedstawienie studentom i prowadzącym historii wybranego kompleksu zabytkowego. Wszystkie zespoły na kolejnych ćwiczeniach prezentują wyniki swoich prac, po czym prowadzący komentarzem inicjuje dyskusję.
	Opracowanie „Białej karty obiektu” o walorach historycznych, zabytkowych, artystycznych nie wpisanego do Rejestru. Praca polega na znalezieniu odpowiedniego obiektu np. w okolicy zamieszkania studenta, odtworzenia jego historii na podstawie wywiadów etnograficznych, kwerendy archiwalnej dokumentów historycznych i opracowań naukowych; wykonaniu dokumentacji fotograficznej i uproszczonej inwentaryzacji wybranego obiektu. Studenci pracują w zespołach 2-4 osobowych. W trakcie ćwiczeń prezentują wyniki swoich prac pozostałym studentom i prowadzącemu (prezentacja multimedialna). Prowadzący koryguje błędy, komentuje i inicjuje dyskusję dotyczącą ochrony tego typu obiektów np. poprzez adaptację do innej funkcji z zachowaniem wartości historycznych, podkreśla typy konstrukcji, materiałów. Prezentacje mają charakter końcowych prac zaliczeniowych. Taka forma ćwiczeń ma na celu utrwalenie wiedzy zdobytej na wykładach, wykształcenie umiejętności oceny wartości obiektów zabytkowych, ich kwalifikacji do odpowiedniej kategorii, uwzględnienie historii i wartości obiektu przy pracach rewitalizacyjnych, adaptacjach i modernizacjach. Studenci dzięki prezentacji swoich prac oswiają się z wystąpieniami publicznymi i uczą sztuki mówienia przed szerszym gronem słuchaczy.

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01						X
W02						X
U01						X
K01						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć*	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	<i>Uczestnictwo w wykładach i aktywność na zajęciach</i>
ćwiczenia	zaliczenie z oceną	<i>Opracowanie 3 projektów na zadane przez prowadzącego tematy i zaprezentowanie w trakcie ćwiczeń. Uzyskanie z 3 prac co najmniej oceny dostatecznej; Uczestnictwo w ćwiczeniach, aktywność na zajęciach</i>

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS							
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta					Jednostka
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	W	C	L	P	S	h
		15	15				
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2	2				h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	34					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,36					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	16					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,64					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	0					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	2					

LITERATURA

- Adamczyk A., Kościoły drewniane w województwie Kieleckim, Kielce 1998
- Bodzentyn. Studia z dziejów miasta, red. K. Bracha, B. Wojciechowska, Kielce 2005
- Burszta J., Od osady słowiańskiej do wsi współczesnej, Wrocław 1958
- Bylina S., Kultura ludowa Polski i Słowiańszczyzny średniowiecznej, Warszawa 1999
- Chrzanowski Tadeusz, Sztuka w Polsce Piastów i Jagiellonów, PWN, Warszawa 1993
- Ciołek G., Regionalizm w budownictwie wiejskim w Polsce, Kraków 1984
- Gloger Z., Budownictwo drzewne i wyroby z drzewa w dawnej Polsce, reprint Warszawa 2006 (Warszawa 1907-1909)
- Czajkowski J., Muzea na wolnym powietrzu w Europie, Rzeszów – Sanok, 1984

9. Czerwiński T., Budownictwo ludowe w Polsce, Warszawa 2006
10. Cygan S., Z gwary świętokrzyskiej, Kielce 2010
11. Gawlik L., Szot-Radziszewska E., Miele się pszeniczka. Tradycje młynarstwa wietrznego na Kielecczyźnie, Kielce 2008
12. Gawlik L., Szot-Radziszewska E., Milczące kamienie. Szlakiem zamków na Kielecczyźnie. Kielce 2009
13. Kolberg O., Dzieła wszystkie. Kieleckie, Sandomierskie, Radomskie, Krakowskie.
14. Kozakiewicz Helena i Stefan, Renesans w Polsce, Arkady, Warszawa 1976
15. Legendy świętokrzyskie, red. K. Bracha, Kielce 2010
16. Szot-Radziszewska E., Obraz wsi w wyobrażeniach mieszkańców. Miejsca i ludzie, Kielce 2014 (PŚk)